

Kiadja: A FÖLDMIVELÉSÜGYI M. KIR. MINISZTERIUM
AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK minden hó 1-én és 15-én.
Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj: Egészévre 6 K, félévre 3 K

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS műszaki tanácsos
Szerkesztőség: Budapest, V., Ügynök-utca 19. sz., IV. em.
A lapra vonatkozó mindenemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

TARTALOM: Szikesvízű tavak halászata. (A Péteri-tó.) Végh János. — A szélhajtó küsz és a gyöngyesszenczia. Dr. Keller Oszkár. — Egyről-másról. — Az úszó horog. Öreg horgász. — A sporthorgászat. (Folyt.) Zsarnovitzky Árpád. — Társulatok. — Vegyesek. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Szikesvízű tavak halászata.

(A Péteri-tó.)

Írta: Végh János.

Hazánk területén, különösen pedig a Nagyalföldnek a Duna-Tisza közötti részén számtalan olyan szikes talajú mődence van, mely a messze környék belvizeinek befogadójául szolgál.

Ezekben a szikes természetű és többnyire sekély mélységű tavakban természettudósaink vizsgálódásai szerint a halak táplálékául szolgáló mikroszkópi ú. n. plankton-szervezetek (moszatok, véglények, férgek, ízeltlábúak), továbbá a rovarlárvák, igen apró csigák és kagylók tömegesen tenyésznek. A természetes haltáplálék bősége mellett a közönségesebb halfajok természetes betelepülése is lehetséges a víziszárnyasok útján s így az állandóbb jellegű szikes tavakban emberemlékezet óta űznek halászatot, de a vízjárás bizonytalansága miatt rendszertelenül és változó szerencsével. Külön ki kell emelnünk, hogy az azokban nevelkedő halak mindig nagyon szép fejlettséget mutatnak s egészséges, jóízű húsúak.

A szikes tavak fenéke ugyanis rendszeren agyagos vagy üledékes vályogtalaj. Az agyag pedig általában véve timsós vegyület, illetőleg aránylag sokféle ásványi sókat tartalmaz, mert összetételében alumíniumoxid és kóvasav, mely kálium- és nátriumszilikátos földpátból keletkezik; a szikes vízzel együtt ezeknek valóságosan konzerváló és étvágyfokozó hatásuk van, tehát a halak életműködését és anyagcseréjét lényegesen elősegítik. Ezt látszik egyébként igazolni az a tapasztalati tény is, hogy a modern tógazdaságokban a mesterséges tápanyagokat (kukoricza- és árpadara, czirok, bükköny, Fattinger, haliszt stb.) sokhelyütt agyaggal gyúrnák össze; így a pontyok ugyanis — egyes tenyésztők határozott állítása szerint — sokkal mohóbban fogyasztják azokat és szebben

fejlődnek, biztosabban telelnek, betegségeknek jobban ellenállanak, szállításnál szívósabbak, mint a hol agyag hozzáadása nélkül tisztán kapják a hízalásra szánt táplálékot. A szikes vizeknél ez a konzerváló hatás annyira érvényesül, hogy az esetleges penészes állapotban kieresztett halivadék rövidesen meggyógyul és azután finom, fehér, egészséges, rostoshusú, igen kapós piaci árúvá fejlődik.

A szikes tavak talajában nagyon kevés a tőzeges talajokat jellemző olyan szervesanyag, aminek a rothadásánál és korhadásánál a halakra káros savak (humusz-, cser-, szénsav) szoktak fejlődni; vize többé-kevésbé tiszta s így még bepadása esetén is ritkán posványosodik el, másrészt, miután a sűrűn lakott tanyavilág között gazdasági művelés alatt álló területekről gyűl össze, rendszerint bőven tartalmazza az alsóbbrendű planktonszervezetek fejlődéséhez szükséges ásványi sókat és zsíros trágyázó anyagokat.

A haltenyésztés szempontjából tehát a szikes vizek nagyon előnyösek és termékenyek; legnagyobb részük azonban olyan sekély, hogy télen fenéig fagy, nyáron meg gyakran kiszárad vagy elsekélyesedik, tehát halászatilag teljesen értéktelen, vagy pedig a legjobb esetben is csak időnként ad igen silány birkalegelőt néhány hétre terjedőleg.

Régi törekvése már az illetékes tényezőknek, hogy a rendes mezőgazdasági művelésre alkalmatlan és egyébként is jővedelmet alig hajtó ilyen szikes mődenczéket a csapadékvizek összegyűjtésével — a szükség szerinti vízimunkálat és művek segélyével — megfelelő mélységű tavakká alakítva, mesterséges haltenyésztéssel hasznosítani megpróbálják. Nemzetgazdasági szempontból is határozott nyereség lenne, ha az idevágó kísérletek sikerre vezetnének.

A múlt évben érdekes kezdeményezés történt e téren. Tipikus példája az ilyen vizeknek a pestmegyei Pál-

monostora község határában levő, ú. n. *Péteri-tó*, mely a kiskunfélegyháza—szegedi vasútvonaltól keletre esik. A tó vízterülete 499 kat. hold, a melyből 338 holdat az örgróf Pallavicini uradalomtól 1896. évben vásárolt meg Pálmonostora község, a többi 161 hold pedig Kiskunfélegyháza város tulajdona; érinti a tó ezeken kívül Szeged város határát is. A vízellátása bizonytalan, mert élővízfolyás, mely beléömlne, nincs; csupán csapadékvizek táplálják. A tóban rendszerint megmarad őszig a víz, de akkor már nagyon sekély; télire semmi esetre sem ajánlatos bennehagyni a halat, mert a fagyok miatt elpusztulhatna. A tó egyébként belvízraktározó medencze, melyből a víz az ú. n. Dongériszilipen és csatornán át — a mikor a Tisza vízállása kedvező — lebocsátható. De ez a lecsapolás is javításra szorul; a szilip és csatorna ügye a Hármas-allyói ármentesítő társulat hatáskörébe tartozik.

Régebben $\frac{1}{4}$ részes halászok kezelték s állítólag volt rá eset, hogy a község évi jövedelme a tó halászata révén több ezer koronára rugott.

Pálmonostora község 3 évvel ezelőtt fordult a földművelésügyi minisztériumhoz a tó okszerűbb hasznosítása ügyében; az országos halászati felügyelőség által megtartott helyszíni szemle alapján a vízellátás nehézségeiről és az ahhoz alkalmazkodó s a jelenlegi viszonyoknak megfelelő halászati hasznosítás ideiglenes módzatairól részletesen tájékozást nyert; de azután a legújabb időkig nem történt semmi elhatározó lépés rendszeresebb halászati művelése érdekében.

A múlt évben végre a község a tó halászatát évi 4000 koronáért bérbeadta 20 évre Gruenwald Tivadar okl. gazdász, kiskunfélegyházi lakos és társainak, a kik utólagosan a tónak e város határába eső kisebb részét is bérbevették. Sajnos, ezt már csak 6 évre kaphatták meg és csak 1500 K.-nyi évi bérösszegért; aránylag jóval drágábban jutottak tehát ehhez a kisebb részhez, de így az egységes és rendszeresebb üzembről most már mégis szó lehet. Legsürgősebb teendő volt a tó megtisztítása a benne vadontenyésző mindenféle apróhalaktól; a tó hallermőképességére igen jellemző, hogy most 4 hét alatt kereken 40 métermázsa halat fogtak ki, a miből 10 mázsa értékes ponty. A lehalásztást még folytatják, annak befejezése után tavasszal újra benépesítik. Egyelőre még csak máshol nevelt és odahozott ivadékkal való behalásztásra gondolhatnak; azt is csak egynyaras üzemre, mert a halaknak télen át való bent hagyása a fent előadottak alapján veszedelmes kockázat volna.

Tekintettel arra, hogy nyári szárazság idején vize beapad és területe lényegesen kisebb lesz, másrészt miután egy jelentékeny része nádas, azért a kereken 500 kat. holdnyi tónak behalásztására holdanként legfeljebb 50 drb, összesen tehát 25,000 drb egynyaras pontyivadék kihelyezése javasolható; a miből egy év alatt, 25% veszteséget leszámítva, 1 kg.-on felüli átlagsúlylyal kereken 200 métermázsnyi halat remélhetünk — kedvező időjárás mellett! — mert ismételten hangsúlyoznunk kell, hogy a kizárólag csapadékvíznyoktól függő vízellátás bizonytalansága a tó hozamát is bizonytalanná teszi. Az őszkor kihalászásra kerülő hal 1 kg. átlagos súlylyal piaczképes volna s a mai piaci árak mellett, 120 K-val számítva, a 200 q 24,000 K bruttó jövedelmet jelentene. Ez a számítás már a tó bérletére vonatkozó vállalkozás reális voltát eléggé igazolja.

A mostani vízellátás bizonytalansága ellen a tó részleges kimélyítése sem használna. Először is rendkívüli

munkába kerülne, akárminő kis területen is foganatosítanák azt; hiszen ha csak 1 hektárnyi területet akarunk 1-0 m. mélyre kiásni, az már 10,000 m³ földmozgósítást jelent s mi ez az 500 holdon! Másrészt a kívánt célt sem lehetne azzal elérni, mert a mélyedésben esetleg megmaradt víz is csak tespedő víz volna s az ott összezsúfolt halak épp úgy ki volnának az elpusztulásnak téve, mint azelőtt. Kiegészítésképpen legfőllebb egy, az egész tavon végighaladó s a tófeneké alá átlagosan 1 m.-nyire leásott árok létesítése volna ajánlatos, a hol a halak nyári nagy melegekben meghúzódhatnak.

Az okszerűbb és biztosabb üzemnek helyes technikai feltétele az volna, hogy a víz a tóban a mostaninál *magasabbra duzzasztassék*, s töltésekkel visszatartható legyen; ez azonban a szomszédos birtokok érdekeit is érinti s bizonyára nehézségekkel jár. Ilyennemű próbálkozások miatt már eddig is voltak panaszok. Legcélravezetőbb hasonló esetekben a türelemmel és szakavatottsággal való adatgyűjtés, mielőtt valami költségesebb munkába fognának az érdekeltek. A tó vízjárását s üzemének eredményét állandó figyelemmel kell kísérni. A Hármas-allyói ármentesítő társulattól beszerezhető műszaki adatoknak e megfigyelésekkel való összevetése alapján megítélhető lesz majd, hogy minő munkálatok létesíthetők idegen érdekek károsítása nélkül. A minisztérium a bérlők kérésére a dolog további tanulmányozásával megbízta az országos halászati felügyelőséget, sőt halivadék adományozásával anyagilag is támogatja őket.

A kísérlet közérdekű. Remélhetőleg módunkban lesz, hogy olvasóinknak annakidején jó eredményéről számoljunk majd be. Bizonyára mindenkit érdekelhet a dolog, hiszen gazdaságilag szinte holt területeknek kultura alá fogásáról van szó; az egyszerű, csupán a bérvevésben nyilvánvaló vállalkozási kedv már a kezdet kezdetén 12 koronányi évi hasznot biztosít a községnek holdanként; de legnagyobb haszna ennek a vállalkozásnak abban rejlik, hogy az *értékfokozás* lehetőségeit mutatja majd meg a jövőre.

A szélhajtó küsz és a gyöngyesszenczia.

Irlta: Keller Oszkár dr.

A *szélhajtó küsz* (*Alburnus lucidus*, Heckel) vagy népiesen *fehérke*, *szélhal*, *küsz*, *ökle*, *dobóka* stb. egyike legfűrgébb és legvidámabb édesvízi halainknak. A pontyfélék (*Cyprinidae*) családjába tartozik, a hol a küszhalak (*Alburnidae*) nemét alkotja. Balatoni nagytömegű előfordulása és pikkelyeinek ipari feldolgozása a különben húsára nézve értéktelen halat keresetté teszik s részint már ezért, részint pedig, mivel az értékesebb halaknak táplálékul is szolgál, érdemes vele e helyen röviden megismerkedni.

A csinos, karcsú, kétoldalt kissé összenyomott s kb. 12–15 cm. hosszú testű halacska háta aczélkék, hasa és oldalai ezüstösen fénylők, hát- és farkúszója sűrű, míg a többiek sárgák. Testszíne nem állandó, hanem tartózkodási helyének megfelelőleg többé-kevésbé változik; ugyanez mondható alakjára is. Bajusztalan szája homlok felé nyíló, úszóinak sugárzata a következő: HS $\frac{3}{8}$, HO $\frac{1}{14}$, HA $\frac{1}{8}$, AS $\frac{9}{17}$. Alsó sörényúszóinak sugarai a leghosszabbak, kormányúszója erősen kivágott. Testét borító finom pikkelyei ezüstsínűek, kerekvagy kissé tojásalakúak s felületük finoman barázdált; a legnagyobbak átmérője is sokkal kisebb, mint a szemé. Az egyes pikkelyek könnyen leválnak a testről.

A szélhajtó kűsz nagy tömegekben tartózkodik egyes folyókban, de különösen tavakban. Így a Balatonban különösen tavaszszal, ívás idején, szélcsendes, meleg időben megszámlálhatatlan tömegben látható a keszthelyi öböl mesterséges partjának kövei között és a gőzhajókikötő partjain. Ha ilyen időben nagy és tartós hullám-verés uralkodik a Balatonon, óriási mennyiségben vetik ki a köveken is átsapó erős hullámok a szélhajtó kűszök hulláit a partra.

A szélhajtó kűsz igen elterjedt hal egész Európában. Nálunk eddig ismeretes a Murából, Zalából, Rákosból és Csernából, *Petényi* szerint megtalálható a Dunában és Velencei-tóban, *Herman Ottó* pedig a Balatonból, Fertőből, azonkívül a Bodva, Rába, Tisza és Zagyva folyókból említi.

A szélhajtó kűsz igen falánk, nagy rajokban, fűrge, élénk szökésekkel vadászik a vízi rovarokra s ezeket ügyes ugrással legtöbbször el is fogja. Szélcsendes, meleg időben feljön egészen a víz felszínére s ha ilyenkor valamitől megriad, gyors menekülésével úgy felborzolja a vizet, mintha azt a szél kavarta volna fel. Innen kapta a „szélhajtó” elnevezést. Igen kíváncsi; ha valamit a vízbe dobunk, először elmenekül, de kis idő múlva újból visszatér oda, hogy megvizsgálja a vízbe dobott tárgyat, nem ehető-e az? Kíváncsi természetének tudható be az is, hogy igen könnyen horogra akad. Tömeges megjelenésével nagyon sok ellenségének hívja fel a figyelmét, a melyek közül különösen a sirályok töméntelen mennyiségűt pusztítanak el belőlük. Tavaszkor, a mikor a Balatonban megkezdődik a kűsz ívása, a közeli Velencei-tó nevető- vagy dankasirályai (*Larus ridibundus, L.*) nagy csapatokban keresik fel a Balatont és nagyon sokat elpusztítanak a part kövei között nyüzsgő kűszök közül. Ezek a sirályok *dr. Lovassy Sándor* gazd. akadémiai tanár többévi megfigyelései szerint a Balaton körül egyáltalában nem fészkelnek, hanem csak tavaszszal és ősszel, a kűsznek tömeges megjelenésekor keresik fel nagy csoportokban a Balatont s ősszel egészen a víznek befagyásáig itt tartózkodnak, világos jelül annak, hogy balatoni tömeges megjelenésük a kűszök nagyszámú fellépésével függ össze. Azonban a ragadozó madarakon kívül nagyon sokat elpusztítanak közülük a rabló-természetű halak is, különösen a sügér, menyhal, csuka, harcsa. Ha a kűszt valamilyen ragadozóhal megtámadja, menekülése közben kiveti magát még a vízből is s egy darabig a víz felszínén ugrál. Ilyenkor csapnak rá az éhes vízimadarak, a legtöbbször nem eredménytelenül.

Ívása rendszeren május és június hónapokra esik; de sokszor már márcziusban megkezdődik az ívást és az eltart egészen augusztusig is. Ilyenkor óriási rajokban keresi fel a folyók csendesebb részeit, a tavakban lakók pedig a sekélyebb, vízínövényekkel borított kövecses parti vizeket, a hol lerakják apró ikrájukat. Íváskor élénk-sége és fűrgesége nagy mértékben fokozódik; túlságos izgatottságában megint csak fel-feldobja magát a vízből. *Cornelius* megfigyelései szerint először a legidősebbek kezdenek ívni s a legfiatalabbak fejezik azt be. Nagyon szapora hal, de túlságos elszaporodását sok ellensége korlátozza. Akváriumban igen jól tartható s itt élénk, kecses mozdulataival sok gyönyörűséget és örömet okoz ápolójának. Korcsosodásra igen hajlandó. *Bade*¹⁾ szerint a kűsz és a széles- vagy ezüstös balin

¹⁾ *Dr. C. Bade*: „Die mitteleuropäischen Süßwasserfische“. Stuttgart, 1909.

(*Blicca björkna, L.*), úgyszintén a fejes domolykó (*Squalius cephalus, L.*) között gyakoriak a keresztezések és az ezekből a keresztezésekéből származott korcsok sem igen ritkák. *Heckel* és *Kner*²⁾ az *Aspius alburnoides Selys*-t mint a szélhajtó kűsz változatát említi, ugyancsak változatnak tartja ezt *Siebold*³⁾ is, újabban azonban erről a változatról már nem beszélnek.

A szélhajtó kűsz húsa szálkás, száraz, ízetlen, a miért is legfeljebb a szegény nép eszi meg. Sertéstakarmánynak vagy trágyának azonban, mivel könnyen nagy mennyiségben fogható, igen alkalmas. Csalihalnak is kitűnő. Igazi értéke azonban pikkelyeinek van, mert azok kitűnően értékesíthetők. Pikkelyeinek ezüstös anyagával ugyanis igen jól lehet mesterséges üvegyöngyöket festeni. Már a 18. század közepe előtt alkalmazta a mesterséges gyöngyfestésnek ezt a módját *Jaquin*. Az ezüstös anyag apró lapocskákból áll, a melyek ammóniában változatlanok maradnak s így könnyen elválaszthatók a pikkelyeket alkotó egyéb szervesanyagtól. *Reaumur* volt az első, a ki ezt az ezüstös halpikkelyanyagot mikroszkóppal tüzetesen megvizsgálta s azt találta, hogy az nem egyéb, mint apró, fényes, megnyúlt lapocskák tömege, a melyek mindegyikének vége ferdén lecsapott. *Reaumur* után egyideig senki sem foglalkozott ezzel az érdekes kérdéssel, de később *Ehrenberg*, a nélkül, hogy *Reaumur*nek már előbb végzett vizsgálati eredményeit említette volna, saját észleleteinek közlésével újból ráterelte a figyelmet. *Ehrenberg* ugyanis részint mikroszkópiái, részint pedig kémiailag vizsgálta a dolgot, de kutatásainak nem sok eredménye volt, mivel kétféle vizsgálatának adatai igen eltértek egymástól. *Siebold* tanácsára *Voit* kémiailag újból megvizsgálta a halpikkelyekben található apró kristályokat s azt tapasztalta, hogy azok *guaninmész-kristályok*.

A mesterséges üvegyöngyök fényezése a kűszök pikkelyének ezen ezüstös anyagából készült, úgynevezett „gyöngyesszenciá”-val (*Essence d'Orient*) történik. A gyöngyesszenciát oly módon készítik, hogy a nagy mennyiségben összefogdosott kűszök pikkelyeit vízben szétmorzsolják, majd erősen összedörzsölik annyira, hogy a víz, a melyben a pikkelyek vannak, ezüstösen fénylik. Ezután a már fénytelen pikkelyeket eltávolítják a vízből s az így megtisztított vizet körülbelül 16 óráig állani hagyják abból a célból, hogy ezen idő alatt a vízben lebegő ezüstös guaninmész-kristályok az edény fenekére süllyedjenek. Ennek megtörténte után az edény fenekén összegyűlt olajszerű sűrű anyagról leöntik a vizet és az egészet ammóniákkal keverik össze, a melyben az oldhatatlan kristályok tökéletesen elválnak az egyéb szervesanyagoktól. Az ilyen módon megtisztított gyöngyesszenciához végül kismennyiségű zselatint is kevernek s ezzel az anyaggal vonják be a mügyöngyök belsejét. Mesterséges gyöngykészítéssel a legrégebb idők óta különösen Párizsban foglalkoztak s az előállított mügyöngyöket „*Bourguignons*” néven mindenfelé szállították. Ma már nagyon elterjedt a mügyöngykészítés s a párizsiak mellett a Stettinben készültek is nagy kelendőségnek örvendenek. $\frac{1}{2}$ méter-mázsa kűszről 2 kgr. pikkely nyerhető s $\frac{1}{2}$ kilogramm gyöngyesszencia készítéséhez körülbelül 20,000 drb kűsz szükséges. A *Balatoni Halászati Részvénytársaság* keszthelyi telepe 1911. évben 17,000 kgr.

²⁾ *J. Heckel u. Dr. R. Kner*: „Die Süßwasserfische der Österreichischen Monarchie.“ Leipzig, 1858.

³⁾ *C. Th. E. v. Siebold*: „Die Süßwasserfische von Mitteleuropa“, Leipzig, 1863.

küsztt fogott 1360 korona értékben, a melyről 100 kgr. pikkelyt szállított Stettinbe, mintegy 1200 korona értékben. A társulat az összegyűjtött küszpikkelyeket rendszeren 20—25 kgrammonként fadobozokban szállítja, ezeknek belső részét azonban pergamenpapírral vonják be. Vannak azonban kisebb, 8 kgr.-os pléhdobozok is. Szállítás előtt a pikkelyek vizét kisajtolják, majd kevés konyhasót kevernek azokhoz s alkalmas edényekben jégre helyezik mindaddig, a míg a szállításhoz szükséges mennyiség össze nem gyűl, a minek megtörténtével a fentemlített dobozokba csomagolják.

Egyről-másról. *)

(Szerencsés véletlen. Örvedetes jelek. Közvizek halásítása. Az al-dunai halászat rendezése.

✉ A halászat terén zajtalanul, de mind eredményesebben folyó munkásságról elvéve jut csak valami a napilapok útján a nyilvánosságra. Az is, a mi így egy-egy röpke hír alakjában napvilágot lát, rendszerint nagyon kevés és annyira szakszerűtlen, hogy azokból vajmi nehéz eligazodni. Ez készlet bennünket lapunk hasábjain egy oly különálló rovat nyitására, a hol időnként mind arról beszámoljunk, a mit az állam, hivatalos és magán körök a haltermelés fejlesztése, avagy az ezt hátráltató akadályok megszüntetése érdekében tesznek és a mi a szakköröket méltán érdekli.

Az ide vágó eseményeket időrendi sorrendben közöljük, legfeljebb annyi kritikával kísérve, a mennyi a tények közérdekű vonatkozásainak megvilágításához, valamint a kellő tájékoztatáshoz múlhatatlanul szükséges. Rovatunkban tehát nem egymással szervesen kapcsolatos kérdéseket, mint inkább olyanokat tárgyalunk, a melyek a mozaikban fölhasznált különböző színű kövek módjára, a maguk összességében szolgálják a fő célt, t. i. tájékoztatnak a halászat haladásáról.

*

A Lóhavas alján fakad Csík vármegye egyetlen délre törő nagyobb folyója: az Olt. Egyrészt a csíki, másrészt a Hargita és a baróti hegycsoportok lejtőiről alázúduló nagyszámú kristálytisza vizü havasali patakok már a vármegye területén tekintélyes folyóvá dagasztják az őket befogadó Oltot. Ez a ritka szép vízhálózat valamikor ugyancsak gazdag volt pisztrángokban. A mióta azonban a dűga, a méregű, mész, éjjeli szigonyozás és a többi pusztító halfogásmód használata Csíkországban is általánossá lett, a régi állományból hírmondó is csak alig maradt. Hivatalos körök nem mulasztották ugyan el az érintett vízhálózaton érdekelt halászati jogtulajdonosokat társulatokba szervezni, azért, hogy eme társulatok hivatásszerűen végezzék vizeiknek újból való halasítását és ezzel együtt a halászat feljavítását. Csak-hogy a társulatokban nem igen mutatkozott az ehhez való érzék és akarat, minélfogva tevékenységüknek alig is volt egyéb haszna, mint az, hogy az eddig szét-darabolt halászati jogok commaszállattak és a társulat, mint jogi személy által, a maga egészében vált értékesíthetővé.

Bérlő is akadt a „Csíkszeredai halásztársaság” képében, a mely a vármegye intelligenciájából azért alakult, hogy a 12 évre kibérelt hatalmas vízhálózatot rendszeresen behalásítva, tagjainak a sporthorgászat üzéséhez

*) A halászati igazgatás terén történő dolgok bizonyára közérdekűek; e rovaton a legilletékesebb részről nyerneink olvasóink tájékoztatást a kiemelkedőbb mozzanatokról. Szerk.

módot és alkalmat nyújtson. A bérlő társaság megalakulása után a kormánytól segílyt kért a végből, hogy a halasításban rejlő közérdekű feladatát minél hamarabb megoldhassa. A földművelési miniszter a segílyt meg is adta olyan alakban, a melyik a halászatra nézve előreláthatólag igen szép gyümölcsöt érlel.

Ugyanis a csíkszeredai m. kir. földművesiskola, az általa kezelt havasi gazdaság révén a szóbanforgó vízhálózat egyik kiváló erén; a *Tekerő* patakon, halászati jogtulajdonos is és mint ilyen, az iskola ügyeinek intézője már régebben foglalkozott olyan haltenyésztőtelep berendezésének eszméjével, a hol a növendékek a haltermelésben is kiképezhetők volnának. Így aztán önként kínálkozott a miniszteriumra nézve az a megoldás, hogy a földművesiskolánál taneszközként szolgáló halköltőház, a köztenyésztésnek is használjon, annyiban, hogy ott költsék az Olt- és mellékvizeinek népesítésére a szükséges halanyagot.

A miniszter 1000 koronát folyósított a költőház céljaira, az országos halászati felügyelőséget bízva meg annak mielőbb leendő felállításával. A ház remélhetőleg rövidesen elkészül és a tavasz folyamán szivárványos pisztrángikrák költetésével munkáját tényleg megkezdí és a véletlennek szerencsés találkozása folytán a csíkiek is mielőbb részesei lesznek az óhajtott halkultúra hasznának.

*

Csongrád vármegye alispánja röviddel ezelőtt 9 olyan kérvényt terjesztett a kormány elé, melyben ottani többnyire kisgazdák, rendszeres halasgazdaság berendezéséhez tervet, költségvetést és útmutatást kérnek. Kevés kivétellel vízállásos vagy szikes helyek, tehát gazdaságilag meddő részek felhasználását célozzák. Ez és hasonló számú más példa nagyon is igazolja, hogy már a népünk is tudja és érzi, hogy bizony vétkszik a gazda, ha nem igyekszik gazdaságának minden talpalatnyi részét a lehető legjobban felhasználni. Mondanunk sem kell, hogy a miniszter azonnal intézkedett a szakkeg kirendelése iránt.

*

A közvizek halasítása körül szintén élénk tevékenység mutatkozik. Eltekintve attól, hogy vagy 170 halköltőházban közel 4 millió ikra áll költés alatt, megemlíttjük azt is, hogy a kincstári erdészet által kezelt hegyi patakokban szintén megkezdtek az ikratermelést. A kezdet nehézségei miatt még most ugyan szerény mértékben folyt ott az ikratermelés, de az idei tapasztalatok felhasználásával remélhetőleg esztendőre e részről is érdemes sikerekről számolhatunk be. Ezenkívül kezdetét vette a tenyészpontyok szétosztása is. Az azért folyamodók nagyszáma miatt a miniszter az idén 200 mázsa szépen fejlődött éves pontyivadékok vásároltatott. Csekély kivétel híján ez az anyag meglevő és eddig sehogy, vagy rosszul kezelt természetes tavak halasítására fordítatik, vagyis általuk ismét jelentékeny kiterjedésű területek kerülnek okszerű üzem alá.

*

Szomszédos országokat elválasztó s így közös tulajdont alkotó vizek mellett mindennapi jelenség, hogy a két ország halászsága kölcsönösen egymást vádolja orvhalászattal. Holott a valóság az, hogy ez csak ürügy, a melyikkel kiki a saját bűnét igyekszik leleplezni, illetve menteni, mert hát lényeg szerint mindkét fél tőle telhetőleg zsarolja a közös vizet. Persze nincs ez másként nálunk sem a Dunának azon a részén, mely köztünk és Horvátország között határt képez. Mivel

pedig igen gyakran a hatóság is beleavatkozik ezekben a kérdésekbe, a nyomukban járó ízetlenség akárhányszor sokkal nagyobb hullámokat ver, mint a mennyit az ügy gazdasági értéke megokolhatja.

A közelmúltban történt például, hogy egy magyarországi aldunai halász egyenesen a horvát hatóságokhoz fordult, ettől követelve elégtételt azért, mert őt és munkásait a magyar hatóságok törvénybe ütköző halászatért megbüntették. A nevezett jeles férfiú ugyanis egy horvátországi község halászatát is kibérelte, olyan helyen, ahol az ország határát illetőleg per van folyamatban az illetékes tényezők között. Nos, az illető ezt a bizonytalanságot akarta a maga számára gyümölcsösíteni, mert azt remélte, hogy a horvát hatóságok őt nem büntethetik, mivel magyar alattvaló, a hazai hatóságok pedig azért nem vonhatják felelősségre, mivel az illető területet horvátországi községtől vette bérbe. Csakhogy ezt a felfogást nem osztotta az a magyar hatóság, amelyiknél a panasz tételre, mert ez megállapítva, hogy az adott helyzeti viszonyok folytán föltétlenül magyar területen termelt halak kifogását űzi olyan fogásmód alkalmazásával, amelyik úgy a magyar, mint a horvát törvény értelmében tilos, nem habozott a köztulajdonnal űzött eme visszaélést érdeme szerint megtorolni.

Csupán azért említjük ezeket, hogy ezzel is demonstráljuk, mennyire nem mellőzhető a határfolyókon is a halászat ügyének egyöntetű, lehetőleg a tulajdonosok közreműködésével való rendezése. Mivel erre nézve úgy a magyar, mint a horvát halászati törvény által alkotott halászati társulatok intézményének felállítása ad módot és alkalmat, a földművelésügyi miniszter keletlenül megokolt átiratban fejtette ki a horvát bán előtt a halászati társulatok megalakításának halaszthatóságát. A helyzet ismerői megelégedéssel látják ezt a fordulatot, mert az a nagy érték, melyet az aldunai halászat képvisel, nemcsak megérdemli, de immár nagyban követeli is a végleges megoldást.

Az úszó horog.

E horoggal való halászat nem tartozik ugyan a magasabb sporthorgászat körébe, de igen érdekes és mulatságos szórakozás; előnye, hogy nagyobb társaságban űzhető, ladikázással van összekötve és jó halasvízben eredményes is.

E horgászati mód azonban legfőképp csakis csendes vízben gyakorolható, lehet ugyan lassúbb folyású vizeknek öbleiben, forgóiban is alkalmazni, de ekkor ajánlatos a horgot vagy a parthoz kikötni vagy lehorgonyozni, hogy a víz el ne sodorja.

Áll pedig e horogkészlet következőkből: Veszünk egy palackot, legjobb egy üres sörös vagy savanyúvizes, ezt jól bedugaszolva lepecsételjük, hogy víz ne juthasson bele. Most egy erős 2—3, esetleg mély víz-nél 4 méter hosszú zsinég egyik végét jól odakötjük az üveg nyakára és feltekerjük szép egyenletesen arra olyformán, hogy vége lelógjon s a víz fele mélységéig érjen; a feltekert zsinéget kevés viaszkkal vagy szurokkal fixírozuk, hogy az magától le ne sodródjon, csak akkor, ha a horgot a ragadozó bekapta.

A zsinég lógó végére jó súlyos nehezéket alkalmazunk. Igen jó erre az átfúrt puskagolyó, a mit a horogkereskedésekben olcsón és készen kaphatunk. Most aztán a patonnyal ellátott horgot kötjük rá és kész a szerszám.

Megjegyzem, hogy a horognak *igen élesnek* kell lenni és azt vigyázva úgy kell felcsalizni, hogy azonnal

fogjon, mivel e horgászati módnál a ragadozónak magamagát kell megfognia.

Csalinak használhatunk ragadozó halra: kis halat, békát, pióczát és csikot; pontyra-márnára: sajtot, cseresznyét, főtt tengerit. Kenyérből és giliszta nem alkalmas, mivel ezeket a keszegféle leszedi. Pontyra jó a főtt tengerítészta is.

Pontyra, márnára a horgot a víz fenekéig eresztjük, ragadozó halra a víz mélységének $\frac{1}{3}$ — $\frac{2}{3}$ -ára; legjobb különféle mélységre állítani, mert ekkor látjuk, milyen mélyen áll legjobban horgunk, — ez az, melyre leghamarabb jár a hal.

Egyszerre 5—10—20, sőt több horoggal horgászhatunk.

Horgainkat felcsalizva, ladikra ülünk és azokat a nádfal mellé egymástól 10—20 méterre lerakjuk.

Most pedig horgainktól láttávokban megállunk vagy ha több, 20—30 horgot egymástól jó távol raktunk le, azoktól 10—15 méterre, szép csendesen ladikázunk. Ha aztán látjuk, hogy egyik vagy másik flaskónk bukdácsol, hamarosan oda evezünk és a horgot felszedjük, a halat, ha nagyobb, szákkal (kiemelő háló) kiemeljük.

Jó azonban időközönként horgainkat megvizsgálni, nem ették-e le a halak a csalit a horogról; ha igen, pótoljuk azt.

Ha pontyra is horgászunk, úgy azokon a helyeken, hova a pontyhorgot rakjuk le, pár nappal előbb ugyanazon csalétekből, melylyel horgunkat felcsalizzuk, szórunk; enélkül a siker nem oly biztos.

Ha a társaságnak fiatal nőtagjai is vannak, igen mulatságos a hal kiemelését ezekre bízni; az egyik emeli a horgot, a másik a szákot tartja a hal alá. Ha sikerül a kifogás, van nagy öröm; ha elszabadul a hal, van nagy sikoltozás és jajveszékés.

E horgászati mód évadja július—október, szép csendes délután 4—7—8 óra közt. Előnyei, hogy nem kíván nagy horgászati ügyességet és drága felszerelést.

Kivált a balatonmelléki üdülőhelyek vendégei űzhetnék e sportot bővíben.

Halászüdvvél

az öreg horgász.

A sporthorgászat.

(Folytatás.)

Irta: Zsarnovitzky Árpád.

Anyag dolgában legajánlatosabbak a selyemből, impregnálás nélkül készült zsinórok és pedig hazai viszonyainkat tartva szem előtt, a 12-es számú a legmegfelelőbb.

Patony gyanánt hasonló, de az imént említetténel valamivel vékonyabb ín ajánlatos, a melyet 30—35 cm. hosszú darabkákból kötünk össze és pedig úgy, hogy fent a kötések közé két-három darab zárt forgókapcsot, a legalsóhoz ellenben egy átkapcsolható iktatunk. A vékonyabb patonnyal azt célozzuk elérni, hogy olyankor, ha a megfogódott hal olyan helyre menekül, ahol a horog esetleg elakad, ne az ín, hanem a patony feláldozásával bírjunk onnan szabadulni. A forgókapcsokat pedig azért alkalmazzuk, hogy az innak a csali forgása folytán előálló kúszálódásának elejét vegyük. Tanácsos többet alkalmazni, mert gyorsan rozsdásodnak, a mikor könnyen hasznavehetetlenné válnak.

Sokan a most leírt patony helyett drótból csavartat, avagy pedig G-húrból valót alkalmaznak, úgy azon-

ban, hogy csak közvetlen a horogfelettieket készítik így, míg a legfelső selyemből való.

Az ínt a patonyhoz a szokásos fülek segítségével hurkoljuk, míg a horgot, illetőleg horogszerkezetet a legelső átakasztós forgóhoz kötjük.

Szándékosan szólunk horogszerkezetről, mert ennél a horogszerszámnál tényleg a legkülönbözőbb típusu horgokat, sőt akárhányszor azok különböző változatát egyidejűleg is alkalmazzák. Ma már több mint 30-féle ilyen horogszerkezetet ismerünk; ilyen pl. a Walton, Pannel, schottlandi, Borne, Ehmant, Nottingham, Devidéki, Bromley, Francis, Heintz nevű stb., amennyiben alkalmazhatunk 1, 2, 3, 4 horgot s ezek tetszés szerint lehetnek egy-, kettő- vagy háromágúak, lehetnek egyformák, avagy összekombináltak, kinek-kinek ízlése szerint. A cél az, hogy a csali gyanánt alkalmazott nem-élő kis hal akként legyen a horgokra feltűzve, hogy testállásánál fogva tengelye körül forogjon, amikor a vízben húzzuk. Ezen gyorsforgása folytán ugyanis fénylő pikkelyei csillámlanak, mit a prédára leső ragadozó messziről észrevesz. Ellenben rejtve kell maradnia a horgoknak, a miért sohase használjunk barna vagy kékre futtatottakat, hanem a csalihal színével minél egyezőbb fényesre csiszoltakat.

Mindamellett ajánlatosabb kevesebb számú horgot alkalmazni és ezeket is egymástól elég távol állítani, nehogy egyik a másiknak útjában legyen a hal szájában a bevágás pillanatában, azaz akadályozza a horognak elevenbe való hatolását. Továbbá számolnunk kell még a fogandó hal támadásának a módjával is. Nevezetesen ha salmonidákra horgászunk (pisztráng, lazac, galócza), a melyek tudvalevőleg szembe támadnak, a főhorognak a csalihal feje felől kell állnia, míg ha hátulról támadó ragadozókra halászunk, minők a csuka, fogas, domolykó stb., akkor a főhorgot a kis hal farkába kell bujtatni.

Ilyen csali használatánál lehetőleg kemény és merev patonyt alkalmazunk, mert ennek segítségével megkönnyítjük a csalihálnak a kívánt alakban való tartását, nem is szólva arról, hogy a horogra akadt ragadozó az ilyen patonyt nem bírja elharapni sem. A már említve volt sárgaréz-, esetleg galvanizált drótból csavart patony leginkább ajánlható.

Teljesség okáért megemlítiük még, hogy az ilyen horogszerkezet 15—25 cm. hosszú.

Általában véve a sokféle horogszerelést három csoportba oszthatjuk és pedig:

1. A csali perdülését előidézzük azáltal, hogy a drótszinóra a csalihal szájához egész közel egy kétszárnyú pléhlapot erősítünk; a pléhlap két szárnya ellentétes irányba, hasonlóan a szélmalom vitorláihoz meg van görbítve. Ha az így felszerelt csalit a vízben magunk felé húzzuk, ez saját tengelye körül fog forogni.

A pléhlapocsa kicsi legyen, nehogy a horognak útjába álljon; közvetlenül utána egy darab nagy (15—20 mm. átmérőjű) egyeshorog legyen; majd ez után 1—2—3 hármashorog következék. Az egyeshorgot a csaliul szolgáló halacska kopoltyúnyílásán át alulról bevezetjük és a homlokán (orrlyukán) átszúrjuk; a hármashorgok közül az egyiket a halacska közepébe, a fejhez minél közelebb, a másodikat pedig a másik oldalon, a farka mellett szúrjuk be egyik ágával, a harmadik hármashorog esetleg a csali farka mögött szabadon úszhat, mert azt a drótszinór vízszintes helyzetben tartja. Lehet, sőt czélszerűbb az egyes horog helyett a szorítókapcsot alkalmazni, mert ezzel a csali

biztosabban van odaerősítve; a forgatóvitorlát ekkor zablá módjára a halacska szájába lehet tenni, a mikor is lapjai úgy tűnnek fel, mintha a halacska úszószárnyai lennének.

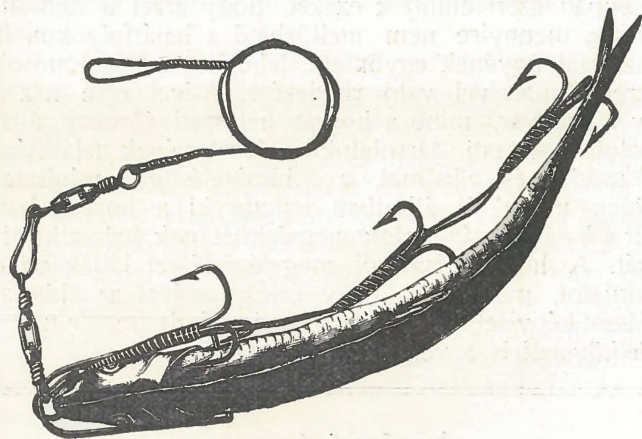
Csalinak 8—12 cm. hosszú halacszkát használjunk. Legjobb, ha teljesen friss, mert pikkelyei sokkal csillogóbbak és tovább megmaradnak a testén, mintha a hal már állott, avagy konzerválva van.

A forgatóvitorlát a horogszerkezet után is tehetjük 1 méter hosszú, drótból készült zsinór végére; ilyenkor aztán jóval nagyobb, egész 3—4 cm. átmérőjű is lehet.

A patonyra a horogszerkezettől 60—80 cm.-re ólomnehezéket erősítünk, hogy a csalit a víz alá merítse. A nehezék súlyát meghatározza a vízfolyás gyorsasága; lassúbb vízfolyásnál vagy állóvízbe elegendő egy ólomgolyó, gyorsabb folyásúba 2—3 darab szükséges.

A hármashorgok nagysága közömbös. Alkalmazkodjunk az illető vidék halainak átlagos nagyságához.

2. A csali perdülését úgy idézzük elő, hogy a halacszkának a farka felől eső harmadrészét 25—30 fokkal meggörbítjük (7. ábra). Már elsőnek is vehetünk egy hármashorgot és ezen hármashorog egyik ágát szúrjuk át a halacska fején, a második hármashorog

7. ábra.

egyik ágát minél mélyebben beszúrjuk a halacska közepén úgy, hogy a másik oldalán kijöjjön és szorosan tartson, a harmadik hármashorgot pedig beszúrjuk a halacska farkánál úgy, a mint azt a görbítése szükségessé teszi.

Ezen módozatnál a körforgás nem oly síma, mint az első esetben, hanem ugrásszerű. Némelyek ezt a ragadozókra ingerlőbb hatásúnak mondják; czélszerűbbnek látszik az első módszer, mert ott a csali egyenes irányt követ, tehát a feléje ugró ragadozó irányt nem téveszthet.

3. A csalinak szolgáló halacska meggörbítése végett vastag, puha drótot húzunk át rajta s azzal együtt görbítjük meg a kívánt alakra. Ebben az esetben az ólomnehezéket a drótra ráforraszthatjuk. Ráforraszthatunk egy nagy hármashorgot is a drótra, a melynek másik végén karikát csinálunk; ezután a drótot fúles végén a halacska végbélynyílásán bedugva, kitoljuk a száján, míg a hármashorog a végbélynyíláshoz ér, a mikor annak egyik ágát a hal húzába beszúrva, megcsináljuk a szükséges görbületet. Így a csalin magán csak a hármashorog két ága látszik kívülről.

(Folyt. köv.)

TÁRSULATOK.

A Pöstyénvidéki vágvízi halászati társulat mult évi december hó 22-én tartotta Pöstyénben rendes évi közgyűlését *br. Mednyánszky Imre* elnöklete alatt. Az igazgatói jelentés beszámol a halállomány szaporítása és őrzése körül elért eredményekről. Sajnálatlaltal említi, hogy az egyik szakasz bérlőjét halászati kihágás miatt a közigazgatási hatóság megbüntette. A társulat bevétele, az egységesen bérbeadott vízterület hasznobére 960·24 K volt, melyből 315·83 K-át fordított céljaira, 690·76 koronát pedig a halászati jogtulajdonosok között vízterület arányában felosztott, úgy, hogy kat, holdanként 29·7 fillér tiszta jövedelem jutott. A pénzügyigazgatóság 75 K adót rótt ki a társulatra megkötött szerződésai után. A jövő évi költségeket 460 K-val irányozták elő s így előreláthatólag 481 korona fog a bérjövedelemből felosztásra kerülni. Végül a közgyűlés alelnöke: *Jeszenszky Géza*, választmányi tagokká pedig: *Frideczky Barnát* és *Rexa Pált* választotta meg.

A Velencei tavi halászati társulat 1911. évi december hó 23-án tartotta rendkívüli közgyűlését *gr. Nádasdy Tamás* elnöklete alatt, melynek egyedüli tárgya a bérlőknek ama kérelme volt, hogy az 1912. évben a halászati tilalom függesztessék fel. A bérlőket, kik 1912. évi január hó 1-étől kezdődőleg 20 évre vették ki a társulati vízterületet, kérelmük előterjesztésére az indította, hogy a Velencei tóban levő ősi pontyok már teljesen degenerálódtak; ezeket a vad halakat lehetetlen kifogniok, mert rendszerint a nád között és az úszó lápok alatt tartózkodnak, honnan csak az ívási időszakban jönnek ki a sekélyebb sík vízre. A bérlők főtörekvése oda irányulna, hogy ezeket a csökkent halakat lehetőleg kipu-zítsák és a tavat gyorsnövésű nemes pontyokkal népesítsék be. Alávetik magukat e tekintetben a legmesszebbmenő ellenőrzésnek és e végből 10,000 korona óvadéket is felajánlottak. A halászati jogtulajdonosok méltányolva a bérlők szándékát, elvileg hozzájárultak ahhoz, hogy a kérelmet magukévá tegyék s mint olyat előterjeszték a földmívelési minisztériumnál, kérvén egyúttal azt is, állapíttassa meg szakértőivel azon feltételeket és ellenszolgáltatásokat, melyekre ezen kedvezményvel szemben a bérlőket kötelezniök czélszerű volna.

VEGYESEK.

Báró Tallián Béla. A hivatalos lap adta hírl, hogy Ófelsége Tallián Béla v. b. t. t., volt földmívelésügyi miniszternek és törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot és az örökös főrendiházi tagság jogát adományozta.

A legfelsőbb helyről jött eme kitüntetés oly férfiút ér, a ki nagyarányú politikai s közéleti tevékenysége mellett nemcsak mindenkor a legnagyobb jóindulattal érdeklődik a halászat ügye iránt, de mint annak közvetlen munkása, közre is működik fejlesztésén. Törökkanizsai tógazdaságában úttörő példát adott a szikes területek kihasználására; intéz társulati ügyeket; s a közelmúltban is, a mult év őszén tartott I. tenyészhal-kiállítás alkalmával, mint a bíráló-bizottság buzgó elnökét üdvözölhattük körünkben.

Természetes tehát, ha mi is sorakozunk számos tisztelőihez és őszinte örömmel kívánunk szerencsét új méltóságához.

Új ügybeosztás a földmívelésügyi minisztériumban. Mint minden év elején, úgy most is külön rendelettel szabályoztatott (12,636/911. eln.) a földmívelésügyi minisztérium ügy- s személybeosztása. Eszerint a halászat ügyei együtt a kertészettel, gyümölcsészettel s a többi kisebb gazdasági ágakkal (méhészet, selyemtenyésztés, ornithológia) a XI. főosztályban tárgyalatnak. E főosztály főnöke *Tervey Imre* miniszteri tanácsos. Helyettese pedig *Landgraf János* miniszteri tanácsosi címmel s jelleggel felruházott osztálytanácsos, a ki egyúttal a főosztály 2. ügyosztályát, a halászati igazgatást is vezeti. Az ügyosztályvezető helyettese: *Répássy Miklós* műszaki tanácsos. Személyzet: *dr. Radvány Bertalan* miniszteri s.-fogalmazó. Szolgálattételre beosztva: *Kuttner Kálmán* kir. főmérnök,

Simonffy Gyula erdómérnök, *Végh János* kir. mérnök, *Papp Béla* kir. s.-mérnök. Az ügyosztályhoz tartozó külső hivatalok: az országos halászati felügyelőség (V., Ügynök-utca 19.) és a m. kir. halélettani s szennyvíztisztító kísérleti állomás (VII., Aréna-út 29. sz.), továbbá az állatorvosi főiskolánál a halkórtani állomás (VII., Rottenbiller-utca) eddigi hatáskörükben működnek tovább.

Pontyivadék szállítása. A földmívelésügyi m. kir. miniszter úr ónagyméltósága társulatok s magánosok részére 200 méter-mázsa egynyaras pontyivadék díjtalan szétosztását engedélyezte. A szétosztás már meg is kezdődött az *ugrai* (Bihar m.) tógazdaságból, a hol az ivadék egyrésze beszereztetett. Bár az időjárás a szállításhoz eléggé kedvező, két esetben máris panaszok merültek fel: mindig a vasúti kezelés miatt, a mi megfélehetett esetleg a fennálló szabályoknak, de semmi esetre sem azoknak a követelményeknek, a melyek az élő hal kár nélkül való továbbítását biztosítják. Sajnos, a hibát a rendszerben kell keresnünk, a melyen változtatni mielőbb kívánatos volna. Reméljük, hogy arra is rákerül a sor.

Költőházak pusztulása. A szászsebesi m. kir. erdőhivatal területéről kapjuk a hírt, hogy a kudzsári erdőgondnokság körzetébe tartozó dónyai halköltőházat mult hónapban ismeretlen tettesek feltörték, a halköltőedényeket részben összetörték, részben ellopták és az épületet s annak más felszerelését oly mértékben rongálták meg, hogy azt hivatásának megfelelően e télen már helyreállítani nem lehet.

Ugyancsak elpusztult az újmoldovai m. kir. járási erdőgondnokság területén kezelt költőház is, a mely leégelt. Annak működése is szünetel tehát e télen.

Horgászási esetek. A *csukat* jellemzi a következő esetem. Kissé zavaros víz mellett horgásztam; cigarettára gyújtandó, közel húztam a csalit a parthoz, benthagyva azonban azt a vízben; a horognyelet magam mellé a földre fektettem. Megsodorva a cigarettát s néhány szót váltva egyik társammal, 8—10 percz mulva felvettem a botot, de a mikor az ínt felcsavarni készültem, teljes erővel húzta azt vissza valami menekülő hal: 1½ kilós csuka volt. A csalit bizonyára akkor kapta be, a mikor azt a parthoz közel húzva, a horognyelet a földre fektettem; pihenő időm alatt aztán teljesen lenyelte a csalihalat. Különbösen többször tapasztaltam, hogy az éhes, de óvatos *csuka* s különösen a *domolykó* a csalit, úgy mint a zsákmányául szolgáló eleven kis halat akkor kapja el, a mikor az már közel kerül a bokros, köves parthoz s éppen el akar rejtőzködni.

Zs. A.

Ugyancsak a csuka falánkságára bizonyítékul olvassuk egy német horgász alábbi esetét: Augusztus elején csónakból horgászott s a csalinak szánt halat horgos vesszőre fűzve, a csónakról a vízbe lógatta; egyszerűen észreveszi, hogy a horgos vessző erősen rángatózik, mire gyanút fogva, hirtelen a magasba emeli s ime egy 1½ kgr.-os csuka lógott rajta. A csuka a csalinak szánt halat a faszerszámmal együtt bekapta oly mohón, hogy a horogpálca belekerült a kopolyúiba s annál fogva a halat egész könnyen ki lehetett emelni.

Veszedelemes halászat. A napilapok is hírl adták, hogy Rév határában Dudás Sándor ottani lakos szomszédjával halászni ment a Sebes-Körösre. Egyéb alkalmas szerszám hiányában *dinamit* segítségével akart könnyűszerrel zsákmányhoz jutni; mielőtt azonban a patrort vízbe dobhatta volna, kezében felrobbant. A szerencsétlen ember jobbkeztét tőből szakította le a robbanás ereje, súlyosan elcsúfítva arcát s szemét is összeégetve. A kórházba szállították, a hol ha életben marad is, örökre munkaképtelen nyomorékká válik.

Mikor fognak már nálunk a dinamitra egy kissé jobban vigyázni?!

A bajor halászati igazgatás szervezése. A mint a német szaklapok hírl adják, a bajor kormány, méltányolva a halászat közigazdasági jelentőségét, külön műszaki hivatalnokokat alkalmaz a vízjogi s halászati törvény lehető egyöntetű végrehajtása érde-

kében: az állami belügyminisztériumban, mint, központban egy országos felügyelőt s hat kormányzati kerület számára hat kerületi felügyelőt. A hivatalnokoknak az a feladatuk, hogy a halászat fejlesztését előmozdítsák, a központi s külső hivataloknál halászati kérdésekben szakértők gyanánt működjenek, végül hogy haltenyésztőket, tógazdákat s más érdekelteket gyakorlati útmutatással, tanácsal támogassanak teljesen díjtalanul. Az intézményt általánosan igen áldásosnak tartják s a közönség a hivatalnokokat, a kik egyébként a földművesiskolák halászati oktatását is ellátják, igen nagy mértékben veszik igénybe.

A mint e rövid vázlatból is látszik, az intézmény sok rokonnal vonást tüntet fel a mi halászati igazgatásunk hasonló feladatú szervezetével.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Zs. A. Nagybiacsce. A mint tetszik látni, a dolgozat erős revízió megy át. Azt hisszük azonban, hogy rövidebbre fogva használhatóbb. — Szívesen vennénk időszakonként a helyi halászati viszonyokra vonatkozó rövidebb híreket is.

Gy. K. Budapest. Köszönet. Közleményeinek mindenkor szívesen adunk helyet, ha azok lapunk *gyakorlati* feladatait szolgálják.

Sz. I. Újverbász. Az egyik közleményt már felhasználtuk; a másik következik. Kérünk továbbra is ilyen fajtából.

L. Gy. Budapest. Köszönet. A római kongresszusra vonatkozó dolgot besorozzuk. Tengeri halászatra vonatkozó, lapunk *gyakorlati irányához* alkalmazkodó közleményeket is szívesen veszünk.

Gyakorlott halászokat,

3—4 embert, keresünk a Palicsi és Ludas tavak halászatához. A halászok részesednek a tiszta jövedelemből, de a szükséges szerszámokat maguk szerzik be. Pontos címmel ellátott ajánlatokat kérünk.

Szabadka szabad királyi város halászati bérlete, Szabadka.

TÁRS KERESTETIK

350 hold prima halgazdaságnak megfelelő területre, körülbelül **100.000 kor. tőkével.** Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Pallini báró INKEY PÁL iharosi tógazdaságában

kiválóan szép 2—3-nyaras pontyok, igen szép 1-nyaras pontyok, anyapontyok, süllők, amerikai törpeharcsák, compók és naphalak kaphatók tenyésztés céljaira, valamint megtermékenyített süllőikrák is.

➡ Árjegyzéket kívánatra szívesen küldünk. ➡

Vasúti állomás: Csurgó vagy Nagykanizsa.

Posta és távirtda: Iharosberény.

Mindennemű hálót

HÁLÓK

kender- és pamutlélésből, úgymint halászáshoz: húzó-, eresztő- és rekesztő hálót, varsát, gya mot, rák- és ángolna-hálót, valamint vadászati, sport- és technikai célokra szolgálókat, nemkülönbön kender és drótköteleket, kifogástalan minőségben és szakszerű kivitelben a legolcsóbb árakon szállít és árjegyzéket gratis és franko küld:

Alakult 1874-ben. **Mechanikai hálógyár** Alakult 1874-ben. MECHANISCHE NETZ-FABRIK, Ges. m. beschr. Hftg. Landsberg a. W., Angerstrasse 14-16., Deutschland

200 mm. 1 és 2 éves, gyorsnövésű **cseh ponty**
tógazdaságaimban nagyobb tételekben **eladó.**

CORCHUS BÉLA haltenyésztő, Budapest, IX., Boráros-tér 3. sz.

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélczím: Tógazdaság Sárd.

Sürgőnyczím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasútállomás: Kiskorpád.

Őszi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított **wittingau** pontyot és anyapontyot, bajorországi **aischgründi** 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higo), aranyorfiát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrákat és minden egyéb tenyészhalat.

➡ A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel. ➡

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd és dr. Hirsch Alfréd Budapest, Klotild-palota.